

Kielce, dn. 17.02.2026

Opinia Zespołu Konsultantów i KKPAiO w sprawie dializoterapii wątrobowej - jako procedury realizowanej w Oddziałach Anestezjologii i Intensywnej Terapii

W odpowiedzi na otrzymane zapytanie dotyczące kompetencji pielęgniarki posiadającej specjalizację w dziedzinie pielęgniarstwa anestezjologicznego i intensywnej opieki. Zaznaczyć należy, że specjalista pielęgniarstwa anestezjologicznego i intensywnej opieki nie musi kończyć dodatkowego kursu z dializoterapii, aby prowadzić techniki ciągłe (CRRT) na oddziale intensywnej terapii (OIT). W zakresie realizacji świadczeń nad pacjentem poddawanym dializie albuminowej informuję, że zgodnie z wykazem świadczeń zdrowotnych, do których uprawniona jest pielęgniarka po ukończeniu szkolenia specjalizacyjnego w dziedzinie pielęgniarstwa anestezjologicznego i intensywnej opieki jest:

1. Udział w terapii nad pacjentem dorosłym i dzieckiem, wymagających specjalistycznych technik oczyszczania krwi (przygotowanie aparatu do zastosowania technik ciągłego pozaustrojowego oczyszczania krwi, prowadzenie dokumentacji zabiegu oraz ocena bilansu i stanu pacjenta).
2. Techniki oczyszczania krwi na OIT są traktowane jako metody wspomaganie narządowego, a nie "dializoterapia" w rozumieniu oddzielnej specjalizacji nefrologicznej. Praktyczne wskazówki przy CytoSorb, choć formalny kurs dializoterapii nie jest wymagany, warto zwrócić uwagę na: Szkolenie stanowiskowe (aplikacyjne). Zwyczajowo producent lub/i dystrybutor CytoSorb (oraz aparatury do CRRT) jest zobowiązany do przeprowadzenia szkolenie z zakresu prawidłowego montażu adsorbera w układzie (tzw. priming) oraz parametrów przepływu.
3. Program specjalizacji w dziedzinie pielęgniarstwa anestezjologicznego i intensywnej opieki (zgodnie z programem CKPPiP) obejmuje moduły dotyczące niewydolności nerek oraz prowadzenia pozaustrojowych technik oczyszczania krwi. Specjalista pielęgniarstwa anestezjologicznego i intensywnej opieki, posiada wiedzę i umiejętności do obsługi aparatury CRRT stosowanej w stanach krytycznych. CytoSorb jest adsorberem, który wpina się w obwód do CRRT. Z punktu widzenia technicznego jest to rozszerzenie procedury, którą specjalista OI już zna i jest uprawniony do jej wykonywania. Kluczowym jest rozróżnienie między dializoterapią przewlekłą a terapią nerkozastępczą w warunkach OIT
4. **Wpis do dokumentacji:** Każda procedura powinna być poprzedzona zleceniem lekarskim, a fakt przeszkolenia personelu z zakresu instrukcji wykorzystania konkretnego urządzenia specjalistycznego warto odnotować w **wewnętrznym rejestrze szkoleń oddziału**.
5. **Aspekt Prawny i Standard Organizacyjny:** Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia w sprawie standardów organizacyjnych opieki zdrowotnej w dziedzinie

anestezjologii i intensywnej terapii: Specjalista pielęgniarstwa OIT ma obowiązek monitorować stan pacjenta i obsługiwać aparaturę podtrzymującą funkcje życiowe pacjenta (przygotowanie aparatu do zastosowania technik ciągłego pozaustrojowego oczyszczania krwi, prowadzenie dokumentacji przebiegu procedury oraz ocena bilansu).

6. Ale jednocześnie Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 22 listopada 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia szpitalnego (Dz. U. z 2021r. poz. 290), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych, określa wykaz świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia szpitalnego, które są udzielane po spełnieniu **dotychczasowych warunków ich realizacji oraz dodatkowe warunki realizacji tych świadczeń**.
7. Ten zapis (jak poniżej w tabeli) w ww. rozporządzeniu nakłada na pielęgniarkę konieczność odbycia przeszkolenia w **ośrodku dializoterapii wątrobowej**, potwierdzonego odpowiednim zaświadczeniem. Jednym z ośrodków, które przeprowadza takie szkolenia jest Wojewódzki Specjalistyczny Szpital im. dr Wł. Biegańskiego w Łodzi - Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii - Ośrodek Pozaustrojowych Techniek Wspomagania Czynności Nerek i Wątroby.
8. Z uwagi na inną wycenę tej procedury przez NFZ, może to stanowić powód do wykazania niezgodności w wymaganym przygotowaniu personelu w przypadku kontroli realizacji świadczeń przez NFZ, więc taki Oddział Intensywnej Terapii, który realizuje takie świadczenia, powinien zabiegać o szkolenie w zakresie **dializoterapii wątrobowej**, dla specjalistów pielęgniarstwa anestezyjologicznego i intensywnej opieki.

16	Dializa wątrobowa	Personel	1) lekarze w łącznym wymiarze czasu pracy odpowiadającym czasowi pracy świadczeniodawcy: a) specjalista w dziedzinie toksykologii lub toksykologii klinicznej lub b) specjalista w dziedzinie anestezjologii lub anestezjologii i reanimacji lub anestezjologii i intensywnej terapii, lub c) specjalista w dziedzinie transplantologii klinicznej, lub d) specjalista w dziedzinie nefrologii; 2) pielęgniarki – po potwierdzonym odpowiednim zaświadczeniem przeszkoleniu w ośrodku dializoterapii wątrobowej – w łącznym wymiarze czasu pracy odpowiadającym czasowi pracy ośrodka.
		Organizacja świadczeń	1) monitorowanie podstawowych czynności życiowych w miejscu udzielania świadczeń; 2) oddział toksykologii lub anestezjologii i intensywnej terapii, lub transplantologii, lub nefrologii – w lokalizacji.
		Wyposażenie w sprzęt i aparaturę medyczną	W lokalizacji: 1) sprzęt pozwalający na pozaustrojowe ciągłe oczyszczanie krwi, umożliwiające eliminację substancji toksycznych związanych z albuminami; 2) USG umożliwiające wykonanie badań zgodnie z profilem zakresu; 3) RTG umożliwiające wykonanie badań zgodnie z profilem zakresu.

Za Zespół Konsultantów:

Małgorzata Knap – Konsultant Krajowa w dziedzinie

pielęgniarstwa anestezyjologicznego i intensywnej opieki